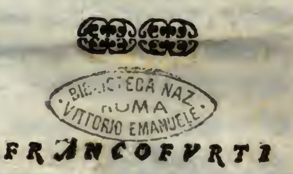
PROPOSITIONES
PARALELLÆ
Michaelis Baÿ, & Henrici de Noris

Auctore

A. R. P. Fr. Ioanne à Guidicciolo Minore Obseruante, Mantuano, Lectore Iubilato, Eiusdem Conuentus Mantuæ Guardiano.

FRANCOFVRTI

Apud Ioannem Petrum Zubrod. 1676.

EMINENTISSIMIS,

Ac Reuerendissimis Dominis meis
Cardinalibus Sacræ Congre-
gationis Sancti Officij
Romani.

CVM mihi accidisset Mantuæ, vbi eram Guardianus exire, & incurrere in aliquos libros, & scripturas de præsentibus controuersijs, quæ agitantur hoc tempore, volui legere, & expendere, quæ auctores de illis tradebant, & occasione vsus legi constitutiones Summorum Pontificum Vr-

bani Octaui, & Innocentij Decimi, & Alexandri Septimi, quibus lectis decreui has propoſitiones colligere, & cum omni humilitate, & ſummiſsione Eminentijs Veſtris exponere, zelo tantum ductus, & deſiderio videndi has controuerſias terminatas, quæ pariunt inquietudinẽ pijs hominibus, & fortaſſe aliquod periculum, dum eas amplectuntur videntes ſuſtineri, habentes pro approbatis, quandiu

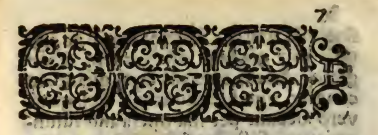
nulla resolutio capitur in Sacra ista inquisitione. Composui tantùm, circa opiniones Baij, quia prius incidi in Bullam Summi Pontificis Vrbani Octaui in qua referuntur Bullæ Pij V. & Gregorij XIII. Idem fortassè facturus circa opiniones Ianseniј, si mihi fuerit licitum per facultatem Eminentiarum vestrarum, à quibus veniam suppliciter peto de ista mea importunitate. Omnia mecum subijcio pedibus Eminen-

tiarum Vestrarum, quas Deus conseruet ad honorem, & gloriam nominis sui, & Ecclesiæ defensionem, & propagationem.

V.V.E.E.

Seruus Humillimus, & Deuotissimus.

Frater Ioannes à Guidicciolos.

PARALELLUM

Propositionum damnatarum Michaelis Baij, & quarundam similium Henrici Noris.

Prima Baij damnata quæ est in Ordine 12.

P*Elagij sententia est: Opus bonum extra gratiam adoptionis factum, non est Regni Cœlestis meritorium.*

Prima Noris eiusdem sensus in Vind. Pag. 48. lin. 10.

N*Unquam Iulianus, aliique Pelagiani admisere opera meritoria siue donantia ius ad gloriam, sine gratia iustificante.*

Ratio vtriusque propositionis est, quia in sententia Pelagianorum, illa opera bona fiebant ex viribus naturæ,

sine vlla gratia. Error autem in eo est, quia ante gratiam iustificantem datur gratia actualis excitans cum merito de congruo apud catholicos. Pelagiani vero aiebant per illa opera ante iustificationem facta ex solis viribus naturæ mereri gratiam sanctificantem, ita vt, gratia non esset gratia, quia naturæ meritis reddebatur, & tegebant suum errorem subtiliter dicendo per gratiam sanctificantem, mereri gloriam, non autem per opera antecedentia gratiam, quæ tamen opera merebantur ipsam gratiam sanctificantem; vnde ipsamet gloria ad naturæ merita redibat, & tota gloria, & gratia sanctificans, naturæ viribus tribuebatur.

Quod autem peius est Henricus Noris dicit, illam sententiam Pelagianorum hac in parte esse Catholicorum. Ibid. in Vind. pag.48. lin.30. & 35.

Secunda Baij damnata in Paralello, est in Ordine 26.

Omnia opera infidelium sunt peccata.

Secunda propositio Noris in Vind. Pag.90.lin.4.

Infideles peccant non obseruando legem, & opera, quæ ipsi faciunt, semper sunt peccata.

Ter-

Tertia Baij, quæ est damnata in Paralello in Ordine 28.

Liberum arbitrium, sine gratia Dei adiutorio, non nisi ad peccandam valet.

Tertia Propositio Noris pag. 42. lin. 30.

Sanctus Doctor Augustinus asserit, nullas in infidelibus ex solius liberi arbitrij viribus virtutes reperiri, & si quæ in ijsdem virtutes fuerint, easdem nequaquam ipsorum voluntati, sed diuino gratiæ adscribendas esse.

Quarta Baij damnata in Paralello, & in Ordine 61.

Non nisi Pelagiano errore admitti potest vsus aliquis liberi arbitrij bonus, siue non malus, & gratiæ Christi iniuriam facit, qui ita sentit, & docet.

Quarta Noris in Vind. pag. 47. lin. 11.

Censeo hac opera bona, non fuisse facta ab infidelibus suis ipsorum viribus derelictis, sed præmunitis specialibus diuinæ gratiæ auxilijs.

Hic notandum Henricum Norim in Vind. à pag. 115. ad 119. contendere, dictum illud Pauli Rom. 14. *Omne quod non est ex fide peccatum est* omninò intelligendum esse de fide diuina habituali. Quo sensu affirmat Augustinum, & antiquam Ecclesiam illa verba Pauli accepisse. Quod si verum est propositio Baij de operibus infidelium. *Quod omnia sint peccata* non potest condemnari, quia sequitur ex illo dicto *Omne quod non est ex fide peccatum est:* vt ait Noris, obijciens contra se; *sequitur*, inquit *Omnia opera infidelium esse peccata.* Et quidem sequela concludit contra Norim; Tu fateris in eo loco pag. 117. illam expositionem dicti Pauli *Omne quod non est ex fide peccatum est*, esse Augustini, & Patrum antiquæ Ecclesiæ, ac proinde esse veram; non potest igitur damnari sequela, quod est Dogma Baij secutum ex doctrina Patrum, & tamen est damnata à Summis Pontificibus. Pio V. Gregorio XIII. & Vrbano VIII. in suis Bullis, ergo vel Patres illi Ecclesiæ antiquæ errauerunt, vel Pontifices malè condemnarunt doctrinam Baij dicentis *Omnia opera infidelium esse peccata.* Quod sanè argumentum concludit contra Norim tenentem illā esse sententiam Baij, & expositionem Augustini, & Patrum, & sic inducit Noris manifestam contradi-

ctio-

ctionem antiquæ Ecclesiæ, & nostræ sub illis Pontificibus Romanis.

Errat manifestè Noris dicendo illam expositionem de fide, esse intelligēdam de fide diuina habituali. Patet euidenter contra ipsum, quia illi Patres non sunt locuti de fide habituali, sed de conscientia dictante, vel de fide illuminante, quæ dicitur irradiatio fidei. Ita Sanctus Augustinus, cui ille falsò attribuit illam explicationem in Vind. pag. 114. & sequent. Legatur Epistola 57. in fine, & lib. 1. de Baptismo contra Donat. c. 8. & omninò manifestè libro de Prædest. Sanct. c. 7. vbi loquens de Cornelio Centurione, *Fides*, inquit, *non ex operibus: solet enim dici ideo credere meruit quia vir bonus erat, antequam crederet. Quod de Cornelio dici potest, antequam credidisset in Christum. Nec tamen sine aliqua fide donabat, & orabat.*

Non habebat ergo fidem diuinam habitualem, sed aliquam fidem excitantem, & illuminantem transeuntem, per modum actualis inspirationis, quæ excitabat ad donandum eleemosynas, & orandum, vt esset illud opus honestum, & supernaturale; de actibus autem honestis naturalibus, nulla est mentio, atque adeò nulla contentio inter Ecclesias antiquam, & nostram. Ponderandus est hic error Henrici Noris

quem ipse præuidit, & cauere voluit pag. 117. sed non potuit euitare inconueniens committendi inter se Pontifices antiquos, & modernos.

Concordat itaque Doctrina Baij, & Noris de operibus infidelium.

Quinta Baij damnata in Paralello est in Ordine 39.

QVod voluntariè fit, etiamsi necessario fiat, liberè tamen fit.

Sexta Baij damnata in Paralello est in Ordine Bullæ 41.

IS Libertatis modus, qui est à necessitate, sub libertatis nomine, non reperitur in Scripturis; sed solum nomen libertatis a peccato.

Septima Baij damnata in Paralello est in Ordine Bullæ 67.

SOla violentia repugnat libertati hominis naturali.

Octaua Baij damnata in Paralello est in Ordine Bullæ 63.

HOmo peccat etiam damnabiliter in eo, quod necessariò facit.

Hæ

Hæ quatuor propositiones comprehenduntur à Noris in Vind. Augustini pag.79.80.81. Continet eandem doctrinam Baij de libertate: idest posse stare libertatem ad merendum, & demerendum cum necessitate, quia sola violentia, siue coactio repugnat libertati, quæ item fuit tertia propositio damnata in Iansenio.

Exscribamus hic verba Noris, quæ idem Dogma continent, & quod est deterius, attribuit illud Augustino cum Caluino, & Iansenio, & sequacibus.

Afferens pag.79. Obiectionem Vasquez, Goneti, Morainij, & aliorum, quæ huiusmodi est. *Nullus puniri debet ob id, pro quo nec vituperari, aut reprehendi potest; igitur nec puniri.*

Respondet dicendo: duo esse genera peccati: vnum quod est omnino liberum, & simpliciter peccatum, alterum quod est peccatum, & pœna peccati iuxta doctrinam Augustini; & respondet primum genus peccati committi cum libertate indifferentiæ, secundum minimè, & testimonia Augustini adducta à contrarijs pro libertate cum indifferentia restringit ad primum genus peccati, in quo est peccatum actuale Adami; in cæteris autem, in quibus est originale, & alia actualia, quæ sunt pœnà peccati ponit necessitatem; &

eum

cum ea stare affirmat peccatum; & in hunc sensum affert verba Augustini, quando ponit libertatem cum indifferentia ad peccandum, vno tantùm citato loco, qui est lib. 1. Operis imperfecti c. 48. & altero lib. 5. eiusdem operis c. 52. specialiter autem pag. 86. lin. 17. celebre testimonium Augustini pro libertate indifferentiæ ad peccandum positum in lib. de duab. animab. c. 11. *Peccatum est voluntas retinendi, vel consequendi, quod iustitia vetat, & vnde liberum est abstinere.* cum Augustino in eo loco operis imperfecti restringit ad solum peccatum Adami iisdem verbis Augustini, qui sic ait, eo loco lib. 1. operis imperfecti c. 48. *Ipse Adam est, quem nostra illa definitio, quæ tibi placuit, intuebatur, cum dicerem; Peccatum est voluntas retinendi.*

Qui etiam eodem loco non vult comprehendere sub ea definitione libertatis cum indifferentia peccatum quod est pœna peccati; vnde concludit Noris. ex Augustino. *Certum est igitur posse peccatum Originale esse verè, & propriè peccatum, etiamsi non inde liberum sit abstinere, & doctrinam illam traditam à Sancto Doctore lib. de duab. Animab. c. 11. applicandam non esse peccato originali, de quo ibi Sanctus Pater non loquebatur*; & concludit pag. 81. lin. 5. respondens Iuliano obijcienti contra istam necessitatem peccandi

Deum

Deum fore auctorem peccati. *Numquid hoc malum hominis vbi dicit, quod nolo malum hoc ago, ipsum hominis pulsat auctorem? & tamen eum qui sic agit malum, satis apparet ad necessarium peruenisse: necessitate quippe agit, quod non agit voluntate*; & hac responsione firmat peccatum, quod est pœna peccati non indigere libertate indifferentiæ, sed stare cum necessitate.

Hæc doctrina Henrici Noris est Baij, & Iansenij, & Caluini, quod euidenter probat Pater Alexander Sebille lib. 5. c. 25. adductis verbis Caluini, & Iansenij, vbi sic ait pag. 410. *Iansenistæ similes definitiones, & sententias non nisi de primo peccato Adæ intelligi volunt, idem prorsus volunt Hæretici; adducamus verba primo Iansenij, deinde Caluini, & fidem facient huius quod dico. Iansenius respondet sic Tom. 2. lib. 2. c. 4. Cum ergo Doctor profundissimus Augustinus proprijs suis principijs de peccati libertate à Pelagianis premeretur, asseueranter docuit huiusmodi sententias, ac definitiones suas non esse de quolibet peccato intelligendas, sed de illo solo, quod in Paradiso primus parens summa voluntatis libertate perpetrauit. Consonat Caluino respondenti eodem modo, nam cum Pighius obiecisset vtrumque illum Augustini locum à nobis positum, Caluinus his verbis satisfacit. Inspiciat locum qui volet, si non de peccati initio*

initio loquatur. Et paulò inferius, postquàm & ipsum etiam testimonijs Augustini comprobasset concludit; Videt ipsius auctoris testimonio, qui eius certè quod dixit interpretandi ius habere debet, non nisi primo Adæ peccato conuenire hanc definitionem. Igitur ipsissima est responsio Caluini, & Ianseny. Hæc omnia Pater Sebille, qui pergit probando illam expositionem adductam, & probatam ab Henrico Noris esse hæreticorum. Augustinum autem ipse Sebille aliter explicat, & intelligit cum Sancto Thoma in alio sensu catholico, quē proponit lib. 1. c. 17. Cum D. Thoma, & Sebille debuisset Noris exponere Augustinum in sensu catholico, non autem, sicut fecit, cum Caluino, Iansenio, & Baio, & sequacibus in sensu hæretico. Nec obiiciat Noris locos illos libri primi imperfecti contra Iulianum; nam illi libri sunt ambigui, nec indubitati inter opera Augustini, & nuper inuenti, & in multis propositionibus corrupti: quarum vna est illa, quam Noris adducit; continet enim contradictionem manifestam cum alijs Augustini locis; vbi perpetuò, & clarè Sanctus Augustinus docet ad merendum & demerendum omninò reperiri libertatem indifferentiæ, quos diligenter affert idem Pater Sebille lib. 1. c. 16. & confirmat auctoritate Sancti Thomæ c. 17. Cum his

sen-

sentiendum est, & cum catholicis, non autem cum hæreticis, quos allegat idem Sebille, & sequitur Noris.

Aduertendum etiam hunc eundem locum de lib. 1. imperf. afferri, & exponi ab eodem Patre Sebille ex mente D. Thomæ lib. 1. c. 17. Illud est certum Augustinum in suis certis, & indubitatis operibus semper docuisse peccatum originale liberum fuisse in Adamo, eadem libertate qua ille peccauit, quod notauit Bellarminus lib. 6. de amissione gratiæ, & statu peccati c. 18. videantur Augustini testimonia libro de vera Religione c. 14. & lib. 1. de peccat. merit. & remiss. c. 10. & lib. 3. c. 7. lib. 6. de ciuitate c. 27. lib. 2. de Nupt. & concup. c. 16. & 28. lib. 6. cont. Iul. c. 16. lib. 1. retract. c. 13. & 15.

Nona Baij damnata in Paralello est in Ordine 55.

Deus non potuisset talem ab initio creare hominem, qualis nunc nascitur.

Hæc propositio de concupiscentia communiter intelligitur, quasi reprobetur à Pontificibus, quia Baius putabat concupiscentiam esse per se malam, & vitiosam, non autem esse proprietatem naturæ, quemquam per peccatum vitiatam. In hoc autem sensu Noris negare

gare

gare debet posse hominem creari cum concupiscentia, imo à fortiori, quia ille sentit eam esse natura sua, & secundum essentiam malam. Ita in Vind. pag. 32. vt, inquit, *plane euidens fiat secundum propriam essentiam esse malam, non verò secundum imperfectionem annexam*. Et quamquam conetur tergiuersari dicens: Baium esse intelligendum de concupiscentia, quæ est formale peccatum, in quo sensu negat se hanc propositionem dixisse, tamen dum admittit esse malam secundum suam naturam, coincidit cum Baio. Vtcumque sit in sententia Noris, illa propositio sequitur, sic enim ait pag. 36. ad finem.

Non dicimus, inquit, *Deum non potuisse condere hominem cum concupiscentia rebelli, quòd illa sit formaliter peccatum, sed quia licet ipsa peccatum non sit, est tamen ad peccatum inclinans, & quidem vehementius, quàm quilibet habitus vitiosus ab homine contractus*.

Tenet igitur Noris sententiam negatiuam, quam Papa prohibuit in quocumque sensu sumatur; non potest enim esse vera nisi affirmatiua sit falsa, mens autem Pontificis fuit statuere affirmatiuam. Scilicet Deus potuisset talem ab initio creare hominem, qualis nunc nascitur cum concupiscentia naturali, quæ est proprietas naturæ, vti com-

communiter tradunt Theologi, satis sit Bellarminus lib. de Grat. Primi hom. c. 7. pag. 28. & lib. 5. de amis. grat. & stat. peccat. c. 8. pag. 385. & c. 15. pag. 435.

Alio item modo ista propositio Baij iuxta Norim, ibidem pag. 35. damnatur, scilicet propter acerbam censuram, qua illam afficit Baius vocans Pelagianam. Hoc item modo damnanda venit propositio Noris, quia ille contrarios auctores, qui sequuntur sententiam de concupiscentia, vt proprietas est naturæ, vocat Pelagianos, & affirmat sentire cum Pelagio, & Iuliano. Legatur pag. 30. & 31. & 32. non potest igitur fugere censuram, quam Baius, eodemmet Noris Iudice meretur.

Et quoniam Summus Pontifex Vrbanus Octauus Pastor vigilantissimus in sua Bulla expedita anno 1644. sic ait.

Has, propositiones, Damnamus, circumscribimus, & abolemus; de quo ijsdem & similibus posthac, quoquo pacto loquendi, scribendi, & disputandi facultatem quibuscumque interdicimus. Accepto illo vocabulo *similibus* necesse est addere hic aliquas propositiones similes Baianis istius auctoris Henrici Noris, quæ per eandem Bullam videntur prohiberi.

Prima. *Homo ex peccato Originali incurrit in priuationem potentiæ proximæ expeditæ ad perseuerandum in semel accepta gratia sancti-*

sanctificanti. *In Vind. pag.* 32. Rursus. *Per gratiam sanctificantem non tollitur priuatio potentiæ proximæ expeditæ ad perseuerandum. Hæc enim priuatio est in pœnam primi peccati.*

Secunda: *Capitale Massiliensium Dogma fuit communem omnibus esse gratiam lib. 8. Hist. Pelag. pag.* 246.

Tertia. *Adam habuit auxilium proximè sufficiens ad obseruationem cuiuscumque præcepti, & infrà. Infero in statu naturæ lapsæ non omnibus dari, nec præsto esse illud adiutorium. In Vind. pag.* 86. & 87.

Quarta. *Reijcienda est sententia illorum, qui dicunt gratiam proximè sufficientem semper adesse, nec vnquam legem obligare nisi adsit gratia adiuuans. In Vind. pag.* 88.

Quinta. *Infideles, cùm in Christum non credant, Dei gratiam ad complendam legem naturalem non petunt, vnde nec eandem obseruant. In Vind. pag.* 96.

Sexta. *Dum petis, vel antequam petas, stas sub lege præcipiente, & non dum habes gratiam adiuuantem: tunc enim non potes facere, quod lex iubet. In Vind. pag.* 88.

Septima. *Illud ex Augustino certum est, neque fidem posse mouere hominem ad petendum auxilium diuinum; ad hoc vt possit implere præceptum, nisi Deus infundat gratiam actualem, qua homo moueatur ad orandum. In Vind. pag* 89.

Octaua. *Vrgente quolibet præcepto non*

adest

adest gratia necessariò sufficiens, nisi intermedia actuali oratione. Ibidem pag.86.87.89.

Nona. *Infideles sine fide, manent tantum sub lege præcipiente. In Vind.pag.97.*

Decima. *Posita tentatione: Adamus neutiquam nisi inaniter petijsset vires eidem resistendi. Ibid.pag.86.*

Vndecima. *Ex Sancto Doctore probauimus non duriùs loqui qui asseras in hypothesi, quòd sola lex iubeat, nec gratia proximè sufficiens adsit, eandem legem obligare, & transgressorem reum esse peccati. Ibid.pag.90. & 91.*

Duodecima. *Infideles habent auxilia quadam remota, vnde non patiuntur antecedentem necessitatem peccandi, & ideò non excusantur. Ibid.pag.90.91.*

Decimatertia. *Sententia Augustini de prædestinatione hominum ad gloriam, sine vllis præuisis meritis, est doctrina de fide. In Vind.pag.93.289.217.*

Decimaquarta. *Concupiscentia secundum propriam suam essentiam est mala, non autem secundum imperfectionem annexam. In Vind.pag.32.*

Hæ propositiones videntur similes illis prioribus Michaelis Baij, idcirco eas hic adiungimus, & cum omni humilitate, & submissione Eminentissimis Dominis Cardinalibus pro nostra imbecillitate repræsentamus. Et finimus illis verbis Summi Pontificis S. Pij Quinti.

Quæ

Quæ nõ quadrant in nos priuatos Theologos, & miseros homunculos, sed documenti causa ea proferimus. *Quantum ad nos attinet totis viribus conamur, ut illæ* (nouæ opiniones) *simul atque prosiliunt penitus opprimantur. Magno enim mærore afficimur, quod plerique spectatæ alioqui probitatis, & doctrinæ in varias sententias offensionis, & periculi plenas prorumpunt.*

Et alijs verbis Sanctissimi Papæ Vrbani Octaui, loquentis in sua Bulla de Sanctissimo Papa Gregorio XIII. *Eorum temeritatem atque audaciam minimè contemnendam, & dissimulandam censuit, sed ad coercenda huiusmodi ingenia, &c.*

Sub Censura.

Fr. Ioannes à Guidicciolo Mantuanus.